

עיתון

הדבורה

מבצע עופרת יצוקה דרדר את כוורני עזה לתחתית. ההפצצות השמידו אלפי כוורות והענף המשגשג, המספק חומר גלם הכרחי לבקלאווה, נחתך בחצי. השלב הבא היה הברחת דבורים זולות ומסוכנות ממצרים דרך המנהרות - מה שגרם לישראל להבין שעדיף להציל לפלסטינים את הדבש, גם למענו

ירודה. הכוורנים, שחוששים לאבד את רכושם ופרנסתם, העבירו את הכוורות שנותרו ושהוברחו מהשטחים הפתוחים לגגות הבתים של עזה. שם, לדבריהם, פוחתת הסכנה של הפצצות ומלחמה. אבל זו לא הבעיה היחידה שלהם. אתגר נוסף איתו נאלצים כוורני עזה להתמודד הוא היעדר בגרי עבודה מתאימים, אפילו לא רשת הגנה לפי ניס. כתחליף, מצאו העותים פטנט חדש, והפכו נפה של קמה לרשת מגן. יש לציין שבעזה, לשם מגיע הקמח בתרומות מכל קצות העולם ונמכר בשקים, הנפה היא מצרך חיוני וקבוע בכל מטבח.

אבל הצרה הגדולה ביותר היא שעל גגות הבתים ובשטחים העירוניים הסמוכים אולי לא זורקים פצצות כמו בשטחים פתוחים, אבל גם אין עצים, אין פרחים, אין צוף והדבורים מתקשות לייצר את הדבש. התוצאה המיידית היא ירידה חדה בתפוקת הדבש. במקום 50 ק"ג שניתן היה להפיק בשנה מכל כוורת בפרדס או כשרה פתוח, ניתן כיום לרדות מהכוורות שעל הגג כ-20 ק"ג בלבד. כל זה מוביל לעלייה ניכרת במחירי הדבש הטהור, ואם לפני כשנתיים נמכר בעזה ק"ג דבש בכ-40 שקלים, כיום המחיר הממוצע הוא 75 שקלים.

היה ענף יצוא מצליח", מספר עימאד גואל, יו"ר מגדלי הדבורים של עזה. "הרבש שלנו הגיע לסעודיה, לכווית ואפילו עד תימן. הרבש עשה ל-3,000 הכוורנים של עזה חיים מתוקים".

אלא שהחיים המתוקים האלה, כמו שאפשר להבין, הולכים ונעלמים. בשנים המתוקות של לפני המצור ולפני עופרת יצוקה היו בעזה כ-25 אלף כוורות, רובן הונחו ליד מסוף הגבול כדי לאפשר לדבורים, גם בלי בדיקה ביטחונית מקיפה, להתעופף לשרות של הקיבוצים וישובי עוטף עזה הסמוכים, ושיתוף הפעולה עם **משרד החקלאות** הישראלי היה, נה, דבש. כוורנים מעזה עברו קורסים בישראל, ביקרו באורח קבוע **במכון וולקני** בבית דגן, מדריכים של **משרד החקלאות** הגישו את מלוא הסיוע, סיפקו תרופות ועצות מקצועיות ואפילו מלכות הכוורת היו מגיעות מישראל. אבל התקופה הזו נגמרה. למעשה, כרגע מה שיש בעזה זה מעט דבר טהור והרבה חיקויים זולים שמבורחים דרך המנהרות ברפיה, שטעמם, אם לא להיות ספציפיים, הוא כשל סוכר מבושל. מאז המצור הכבד שהוטל על עזה אסור להכניס אפילו כוורות. הנזקים, בהתאם, כבדים. כיום יש בעזה רק 12 אלף כוורות - פחות ממחצית מהתקופה המתוקה - לא מספיק דבורים, ובעיקר הרבה מרירות.

רוני שקד

פילו מעט הרבש שיש בעזה לא ממש מצליח להמתיק לפלסטינים את החיים. הפצצות שנחתו בזמן מבצע "עופרת יצוקה" בפרדסים ובשטחים חקלאיים פתוחים, שם היו מונחות כוורות, הפחידו את הרבירים והשימירו אלפי כוורות. בעיר שבה מלקקים דבש במצוות הקוראן, שהקדיש פרק שלם לדבורה ולרבש, אפשר להבין עד כמה המצוקה גדולה. לפני הטיפתו של גלעד שליט, לפני המצור על עזה, לפני עליית החמאס לשלטון - לפני כל אלה תעשיית הרבש של עזה שגשגה. "זה

חברת נג

מחירה של כל כוורת, בלי הדבורים ובלי המלכה, הוא כ-200 דולר, אבל כוורות חדשות כמעט ואין להשיג משום ישראל לא איפשרה, עד כה, את הכנסתן. כתחליף ניסו בעזה להבריא כוורות מצריות דרך המנהרות. אלא שהן באיכות

"אין לנו ברירה אלא לג' רל כוורות על הגגות", מס' ביר גואל את המצב הקשה. "השכנים מבינים שזו פרנסה,